

ZWEEDSE BALLETTJES EN INSPIRATIE

"MODERNISE
OR DIE!"

Een van de belangrijkste doelen van NOA Sector Grootbedrijven is en blijft het bieden van een platform waarbinnen de leden ervaringen uitwisselen en inspiratie opdoen. Daartoe worden er jaarlijks zo'n drie tot vier bijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast vindt er een buitenlandse reis plaats waarbij de leden een paar dagen "tot elkaar zijn veroordeeld". Goede gewoonte is dat een sponsor zich bij dit illustere reisgezelschap aansluit. Dit jaar was Saint-Gobain Gyproc Nederland de gelukkige.

Woensdag 18 september verzamelden zich in totaal 29 man op Schiphol. Dit jaar was het vertrek van Schiphol een onvoorziën spannend element van de reis. Door staking van het KLM-grondpersoneel werd er geen bagage in het ruim geladen. Door met handbagage te reizen dachten we dit probleem vermeden te hebben. Echter het grondpersoneel bleek nog meer (niet) te doen dan bagage inladen. We mochten dan ook van geluk spreken dat we met slechts 50 minuten vertraging het luchtruim kozen.

Donderdag 19 september stond in het teken van techniek en organisatie. Het is nooit onverstandig je te informeren over de stand der techniek in Zweden. Het land heeft het voortouw gehad in bouwontwikkelingen, zoals de ontwikkeling van gietbouw en de daaraan gekoppelde spack.

Al heel vroeg werd de groep leden in de bus verwacht. Die bracht ons naar Flens Byggelement AB. Een bedrijf dat veel producten van Saint Gobain (Isover Isolatie en Gyproc plaatmateriaal) verwerkt in prefab houtskeletbouw gevelelementen. Compleet geïsoleerde en

beglaasde gevelelementen verlaten de fabriek. Een imposante formule. Dat wilde uiteraard niet zeggen dat diverse aanwezigen nog wat verbeterpunten zagen op het gebied van efficiency.

In de middag werd het kantoor van Saint Gobain in Stockholm aangedaan. Daar werden Zweedse balletjes genuttigd en in de showroom koffie gedronken. Eenieder kreeg ruim de gelegenheid om de tentoongestelde producten van Isover, Gyproc en Weber te bewonderen. Opvallend veel ruimte was ingeruimd voor Serporoc-voorbeeldopstellingen. Een buitengevelisolatiesysteem op basis van glaswol en Weber-mortels dat in Nederland niet (meer) wordt toegepast, maar in Zweden klaarblijkelijk grote aftrek vindt.

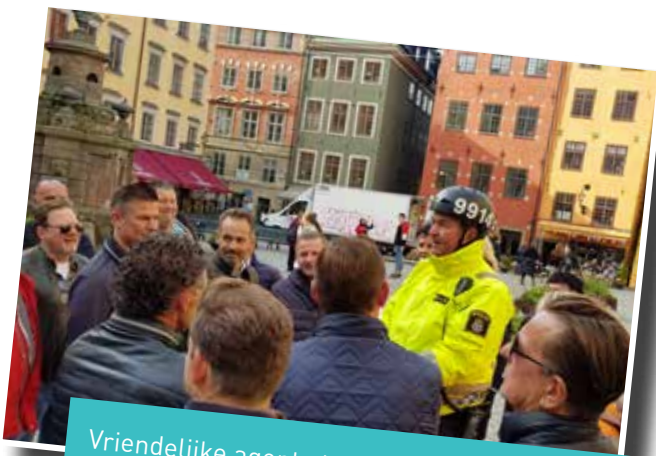
Aansluitend werd de groep door Tomas Puhlinger van Saint Gobain geïnformeerd over marktontwikkelingen in Zweden en de rol die zij daarin spelen. Met 180.000 medewerkers wereldwijd, 950 fabrieken en operationeel in 67 landen is Saint Gobain wereldspeler. Er werd ingezoomd op innovation, BREEAM, Green Building Councils, prefabricage, certificatie, sustainability build-

Er was veel aandacht voor de uitleg in de pre-fab houtskeletbouw gevelementen fabriek.

Opbouw Serporoc systeem voor buitengevelisolatie.

Vriendelijke agent attendeert de reizigers op actieve zakkenrollers.

De Vasa die na 333 jaar weer boven water werd getakeld en gedurende tientallen jaren werd geconserveerd.

dings, BIM, vocht, akoestiek, comfort, passieve en actieve sensoren in vloeren en wanden die vocht en R-waarden monitoren en de optimalisering van het bouwproces. Duizelt het u? U staat niet alleen.

Nadat de Zweedse aanwezigen geïnformeerd werden over dat waar NOA voor staat, werd het woord gegeven aan Svante Hagman die werkzaam is geweest voor een van de grootste Zweedse aannemers -NCC- en de Sveriges Byggindustrier: de Zweedse "Bouwend Nederland". NCC opereert met haar 16.500 medewerkers alleen in Scandinavië. Ze heeft als visie de bouwindustrie te vernieuwen en superieure "sustainable" oplossingen te bieden. Daarbij zijn eerlijkheid, respect, vertrouwen en pionierschap kernwaarden en gezondheid en veiligheid topprioriteiten. Hier hadden we echt het idee dat hij het meende. Spreker attendeerde op navolgende trends die de bouw (verder) zullen beïnvloeden en/of ontwrichten: groei van de bevolking, verstedelijking, meer compacte steden, veranderende handelsstromen, verhoogde concurrentie met o.m. nieuwe toetreders tot de markt, elektrificatie van onze transportsystemen, big data, internet of things, mobiel

internet, kunstmatige intelligentie, cloud technologie, augmented reality, block-chain, robotisering, zelfrijdende auto's, 3D-printing en hernieuwbare energie. Kansen en bedreigingen dus. Op een van zijn laatste sheets werd een veelzeggende quote getoond: "Modernise or die!"

De Zweden hebben de leden van NOA Sector Grootbedrijven flink aan het denken gezet. Maar, het blijft natuurlijk oppassen: Op vrijdag 20 september werden we tijdens onze reis geconfronteerd met een minder goed voorbeeld van Nederlands-Zweedse samenwerking. Dat bleek bij het bezoek aan het Vasamuseum waarin een in 1628 op haar maiden-reis gezonken oorlogsschip, in coöperatie tussen Nederlanders en Zweden gebouwd, werd tentoongesteld.